

Eén op drie ziekenhuizen in slechte papieren

BELFIUS WAARSCHUWT VOOR FAILLISSEMENTEN

Bijna één op de drie ziekenhuizen in ons land is verlieslatend, zo becijferde Belfius. Daarmee doen ze het iets beter dan vorig jaar, al is dat volgens de onderzoekers niet iets om vrolijk van te worden. "De kleinste verstoring van de inkomsten kan catastrofale gevolgen hebben."

Voor de 25ste keer al heeft de bank Belfius een grote financiële doorlichting gemaakt van de algemene en universitaire ziekenhuizen in België. In totaal is 32% van de ziekenhuizen verlieslatend – bijna één op de drie. Een lichte verbetering tegenover vorig jaar, toen 44% in het rood ging. Al gaat het geenszins om een structurele verbetering – ze is toe te schrijven aan de eenmalige uitbetaling van inhaalbedragen vorig jaar.

Bij de ziekenhuizen zelf zijn ze niet verbaasd. "We zitten met een marge van 0,2%", zegt Margot Cloet van de Vlaamse koepelorganisatie Zorgnet-Icuro. "Dat gaat over 31 miljoen voor 91 ziekenhuizen, op een omzet van 15 miljard. Dat is dus flinterdun. We maken ons grote zorgen."

Dat is ook de conclusie die Belfius trekt. "Zelfs een kleine verstoring van de inkomsten kan catastrofale gevolgen hebben binnen de sector", klinkt het.

Wonderpilletjes

De Vlaamse ziekenhuizen doen het iets beter dan de Waalse. Zo berekende 'De Tijd' dat één op de vier Vlaamse ziekenhuizen in de rode cijfers zit, beter dus dan het Belgische cijfer. "Al zegt dat weinig over de toekomst", benadrukt Véronique Goossens, chieft economist bij Belfius Bank. "Op dit moment is er meer vergrijzing in Vlaanderen dan in Wallonië, terwijl we weten dat vergrijzing in de komende twintig jaar nog veel forser zal beginnen te spelen." Volgens Goossens is het niet onmogelijk dat ziekenhuizen failliet gaan als het de komende tijd moeilijker wordt. Ze benadrukt bovendien dat we de cijfers met een zekere voorzichtigheid moeten bekijken. "Zo heb je ziekenhuizen die het financieel relatief goed doen maar een erg verouderd patrimonium hebben. In welke mate zijn die future proof? Het is niet omdat ze vandaag hun boekhouding op orde hebben, dat dit morgen nog zo is."

Eén van de hervormingen die minister van Volksgezondheid Maggie De Block (Open Vld) de voorbije legislatuur naar voren schoof, was het vormen van netwerken. Dit houdt in dat ziekenhuizen meer met elkaar gaan samenwerken en dus kostenefficiënter worden. Die netwerken zijn broodnodig, zeggen de Belfius-onderzoekers, maar niet zaligmakend. "Ze zijn niet de wonderpilletjes zijn die de hele ziekenhuissector zullen laten rechtveren. De gezondheidszorg in zijn geheel staat de komende jaren voor enorme uitdagingen. De fundamentele hervorming van het huidige systeem van de ziekenhuisfinanciering is cruciaal."

Kluwen

Cloet is het daarmee eens. "Netwerken kunnen impulsen geven, maar het financieringssysteem moet anders. Het feit dat ziekenhuizen nu pas uitbetaald worden voor prestaties die ze in 2011-2012 hebben geleverd, betekent dat ze nooit een progressief, proactief beleid kunnen voeren." Bovendien staat de netwerkherforming nog in de kinderschoenen. "Er is een oproep van de Vlaamse overheid om de netwerken te erkennen, begin volgend jaar", zegt Cloet. "De enige voorwaarde is dat de verschillende ziekenhuizen in een aaneengesloten gebied moeten liggen en dat ze een vzw moeten oprichten. Daarmee heb je nog geen efficiënte samenwerking."

Dat de hele financiering zo complex is, helpt de hervormingen evenmin vooruit. "Het is een ongelofelijk kluwen", zegt Goossens. "Bovendien weten we dat als we nog meer bedden moeten afbouwen, er dan meer nood is aan thuiszorg of ambulante hulp. Willen hospitalen een gezonde toekomst uitbouwen, dan zullen ze meer moeten samenwerken met alles wat buiten de ziekenhuismuren bestaat."

(SV)